NORAKSTS
Lieta Nr.A42651108
143/AA43-1474-10/17

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2010.gada 6.decembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja I.Amona,
tiesneses L.Vīnkalna un S.Zakrevska,

piedaloties pieteicējas SIA „Stiga RM" pārstāvei *I.R.* un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Autotransporta inspekcijas pārstāvei *I.T.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc SIA „Stiga RM" (reģistrācijas Nr.40003194846) pieteikuma par Autotransporta inspekcijas vadītāja vietnieka 2008.gada 4.jūlija lēmuma Nr.274 atcelšanu, sakarā ar SIA „Stiga RM" apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2009.gada 30.novembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2008.gada 28.martā Autotransporta inspekcijas Kontroles nodaļas inspektore SIA „Stiga RM" sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.BA408839 (turpmāk arī – Protokols). Tajā konstatēts, ka 2008.gada 28.martā plkst.12.35 autovadītājs *A.D.* vadīja SIA „Stiga RM" piederošo kravas transportlīdzekli Scania R480, valsts reģistrācijas Nr.*/reģistrācijas numurs/* (turpmāk arī – transportlīdzeklis), ar zāģbaļķu kravu (pavadzīme Nr.ACN 107422) pa maršrutu Dzērumi – Inčukalns. Rīga – Ērgļi 22.km, veicot *A.D.* darba un atpūtas laika režīma kontroli, tika konstatēts, ka *A.D.* nelieto darba un atpūtas laika reģistrācijas kartes (tahogrammas). *A.D.* uzrādīja darba un atpūtas laika nedēļas pārskatu, bet nevarēja uzrādīt dokumentus, kas apliecina pārvadājuma atbilstību attiecīgajiem izņēmumiem. Pārkāpts Eiropas Padomes 2006.gada 15.marta Regulas Nr.561/2006, ar ko paredz dažu sociālās jomas tiesību aktu saskaņošanu saistībā ar autotransportu, groza Padomes Regulu Nr.3821/85 un Padomes Regulu Nr.2135/98 un atceļ Padomes Regulu Nr.3820/85 (turpmāk arī – Regula Nr.561/2006) 10.panta 2. un 3.punkts, tādējādi izdarot Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk– LAPK) 149.^{4}panta divpadsmitajā daļā paredzēto pārkāpumu.

Ar Autotransporta inspekcijas Kontroles daļas vadītāja vietnieka

2008.gada 12.maija lēmumu Nr.11J/BA408839 (turpmāk– Sākotnējais lēmums) par LAPK 149.[4]panta divpadsmitajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu SIA „Stiga RM" piemērots Ls 700 naudas sods.

SIA „Stiga RM" Sākotnējo lēmumu apstrīdēja. Ar Autotransporta inspekcijas vadītāja vietnieka 2008.gada 4.jūlija lēmumu Nr.274 (turpmāk – Lēmums) Sākotnējais lēmums atstāts negrozīts.

[2] SIA „Stiga RM" Lēmumu pārsūdzēja tiesā, pieteikumā norādot turpmāk minēto.

[2.1] 2007.gada 1.novembrī Autotransporta inspekcija veica pieteicējas pārbaudi par laika posmu no 2007.gada 24.janvāra līdz 2007.gada 1.novembrim, par to sastādīts komersanta kontroles akts Nr.92/J. Autotransporta inspekcija pārbaudes aktā atzina, ka veids, kādā pieteicēja uzskaita un kontrolē autovadītāju darba un atpūtas laikus, nelietojot tahogrāfu, bet gan reģistrējot tos pārskatā par transportlīdzekļa vadītāja darba laiku kalendārai nedēļai, ir atbilstošs tiesību normām un pārkāpumi netika konstatēti. Pieteicējai radās tiesiskā paļāvība, ka veids, kādā pieteicēja uzskaita transportlīdzekļu darba un atpūtas laiku, ir pareizs un pilnībā atbilstošs normatīvo aktu prasībām.

[2.2] Protokols bez tiesiska pamata sastādīts bez pieteicējas klātbūtnes, līdz ar to pārkāpts LAPK 248.[1]pants. Autotransporta inspekcijai nebija objektīvu apstākļu, kas attaisnotu Protokola sastādīšanu bez pieteicējas klātbūtnes.

[2.3] Protokolā nav norādīta identificējama Protokola sastādīšanas vieta, līdz ar to administratīvā pārkāpuma lieta jāizbeidz, jo administratīvais pārkāpums nav fiksēts tādā veidā, lai to varētu identificēt.

[2.4] Autotransporta inspekcija nav informējusi pieteicēju par LAPK 270.pantā noteiktā lietas izskatīšanas termiņa pagarināšanu un attiecīga procesuāla lēmuma pieņemšanu. Protokolā bija norādīts, ka pieteicējai uz lēmuma pieņemšanu jāierodas 2008.gada 16.aprīlī. Savlaicīgi tika iesniegts pieteicējas paskaidrojums ar lūgumu izskatīt lietu bez pieteicējas klātbūtnes. Neizskatot administratīvā pārkāpuma lietu dienā, par kuru pieteicēja bija informēta, ir pārkāptas pieteicējas LAPK un Latvijas Republikas Satversmē nostiprinātās tiesības piedalīties lietas izskatīšanā.

[2.5] Pieņemot Sākotnējo lēmumu, ir pārkāptas LAPK 270.panta pirmās un otrās daļas prasības, jo nav ievēroti lietas izskatīšanas termiņi.

[2.6] Sākotnējā lēmumā nav norādes attiecībā uz to, kāpēc nav ņemti vērā pieteicējas paskaidrojumā minētie argumenti par transportlīdzekļa vadītāja darba un atpūtas laika uzskaitīšanas kārtību. Šādi Sākotnējā lēmuma trūkumi Lēmumā nav analizēti.

[2.7] Viens no strīda objektiem ir tas, vai pieteicēja ir uzskatāma par mežsaimniecības uzņēmumu Regulas Nr.561/2006 13.panta 1.punkta b) apakšpunkta izpratnē.

[2.7.1] Pieteicēja Autotransporta inspekcijai ir uzrādījusi Zemkopības

ministrijas 2008.gada 29.aprīļa vēstuli Nr.10-6/S-75, kurā norādīts, ka termina „mežsaimniecības uzņēmums" skaidrojums normatīvajos aktos nav atrunāts, kā arī nav noteiktas prasības uzņēmuma atzīšanai par mežsaimniecības uzņēmumu. Zemkopības ministrija, kuras kompetencē ir arī mežsaimniecības uzraudzība, uzskata, ka par mežsaimniecības uzņēmumu būtu uzskatāms uzņēmums, kurš veic jebkuru sistemātisku, patstāvīgu mežsaimniecības darbību par atlīdzību.

[2.7.2] Autotransporta inspekcija kā iestāde, kurai nav kompetences mežsaimniecības nozarē, pieņemot Lēmumu, ir ignorējusi Zemkopības ministrijas sniegto skaidrojumu, ja neskaita tā citēšanu.

[2.7.3] Pieteicēja ir mežsaimniecības uzņēmums. Pieteicējai ir nostiprinātas īpašumtiesības uz 27 īpašumiem, kas sastāv vai nu tikai no meža zemēm vai lielākoties no meža zemēm. Uz personu, kuras īpašumā ir meža zeme, attiecas Meža likums. Katram no šiem īpašumiem ir Valsts meža dienestā reģistrēts meža apsaimniekošanas plāns, kurā noteikti konkrētā meža apsaimniekošanas mērķi un plānotās meža apsaimniekošanas darbības.

[2.7.4] Pieteicēja slēdz uzņēmuma līgumus arī par koku zāģēšanu un koku izvešanu ar vairākiem uzņēmumiem, taču šie uzņēmumi nav uzskatāmi par mežu apsaimniekotājiem, jo šiem uzņēmumiem savu mežu īpašumā nemaz nav un tāpēc tie nevar būt mežu apsaimniekotāji. Pieteicējas ieņēmumi no mežsaimniecības sastāda lielāko daļu no visiem ieņēmumiem.

[2.8] Autotransporta inspekcija Lēmumu pamato ar to, ka pieteicēja pārkāpusi 1985.gada 20.decembra Regulas Nr.3821/85 par reģistrācijas kontrolierīcēm, ko izmanto autotransportā (turpmāk - Regula Nr.3821/85) 3.panta pirmās daļas un 15.panta 2.punkta prasības. Taču uz konkrēto gadījumu attiecas Regulas Nr.3821/85 2.panta 2.punkts. Saskaņā ar šo punktu dalībvalstis var noteikt, ka šī regula neattiecas uz transportlīdzekļiem, kas minēti Regulas Nr.561/2006 13.panta 1. un 3.punktā. Pieteicēja ir mežsaimniecības uzņēmums, kas veica iekšzemes pārvadājumu atbilstoši šīs regulas 13.panta b) apakšpunktā minētajam. Lietā nav strīda, ka pārvadājums veikts 100 km rādiusā no transportlīdzekļa bāzes vietas.

[2.9] Protokolā norādīts, ka pieteicējas darbinieks nevarēja uzrādīt dokumentus, kas apliecina pārvadājuma attiecīgos izņēmumus, bet nekur lietā nav norādīts, kādiem tieši dokumentiem bija jābūt. Konkrētajā gadījumā tika uzrādīti visi nepieciešamie dokumenti.

[2.10] Saskaņā ar SIA „Stiga RM" valdes locekļa *A.R.* 2007.gada 15.oktobra rīkojumu Nr.3 un Nr.4 kravas kokvedēju vadītāji darba un atpūtas laiku un informāciju par pārvadājumiem reģistrē pārskatā par transportlīdzekļa vadītāja darba laiku kalendārai nedēļai, pieteicējai ir noteiktas vairākas bāzes vietas, lai nodrošinātu tādu transportlīdzekļu stāvvietu transportlīdzekļa vadītāja ikdienas vai iknedēļas atpūtas laikā, gaidot citu transportlīdzekļa vadītāju vai tehnisko palīdzību, kas ir droša un piemērota transportlīdzekļa novietošanai.

[2.11] Par bāzes vietu izmantošanu pieteicējai noslēgti līgumi ar SIA

„Virši A" un SIA „Sumata".

[3] Autotransporta inspekcija rakstveida paskaidrojumā pieteikumu neatzīst un paskaidro turpmāk minēto.

[3.1] Kontroles laikā no pieteicējas netika saņemti dokumenti, kas apliecina pieteicējas atbilstību izņēmumam saskaņā ar Ministru kabineta 2007.gada 24.aprīļa noteikumu Nr.279 „Noteikumi par izņēmumiem, kad nepiemēro Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 15.marta Regulu, ar ko paredz dažu sociālās jomas tiesību aktu saskaņošanu saistībā ar autotransportu, groza Padomes Regulu Nr.3821/85 un Padomes Regulu Nr.2135/98 un atceļ Padomes Regulu Nr.3820/85" (turpmāk – noteikumi Nr.279) 7.punktu.

[3.2] No lietas materiāliem redzams, ka Protokola kopija vienlaicīgi ar aicinājumu uz lietas izskatīšanu pieteicējai nosūtīta 2008.gada 2.aprīlī.

[3.3] Ar Sākotnējo lēmumu tika precizēta transportlīdzekļa kontroles vieta, līdz ar to Protokolā pieļautās neprecizitātes tika novērstas.

[3.4] No lietas materiāliem redzams, ka pieteicējas lieta tika izskatīta bez pieteicējas klātbūtnes pēc pašas pieteicējas lūguma.

[3.5] Administratīvais pārkāpums izdarīts 2008.gada 28.martā, savukārt Sākotnējais lēmums pieņemts 2008.gada 12.maijā, līdz ar to soda uzlikšanas termiņš nav pārkāpts un Lēmuma atcelšanai nav pamata.

[3.6] Attiecībā uz personu saukšanu pie administratīvās atbildības iestādei nav jāizdara lietderības apsvērumi, ja ir konstatēts pats pārkāpuma fakts. Lietderības apsvērumi izdarāmi attiecībā uz soda noteikšanu par izdarīto pārkāpumu. Pieteicējai uzlikts minimālais sods, tas atzīstams par samērīgu un atbilstošu pārkāpumam, jo šajā gadījumā minimālā soda samērīgumu jau ir izvērtējis likumdevējs.

[3.7] Transportlīdzekļa vadītājs nevarēja uzrādīt nevienu no 29 reģistrācijas diagrammām saskaņā ar Regulas Nr.3821/85 3.panta pirmo punktu.

[3.8] No lietas materiāliem ir redzams, ka pieteicēja dod norādījumus transportlīdzekļu vadītājiem neizmantot uzstādīto reģistrācijas kontrolierīci, bet izmantot pārskatu par kalendāro nedēļu, līdz ar to ir pārkāpts Regulas Nr.561/2006 10.panta 2.punkts.

[3.9] Par mežsaimniecības uzņēmumu uzskatāms uzņēmums, kas veic meža apsaimniekošanas pasākumus, kas ietver ūdens saglabāšanas, klimata regulēšanas un citu meža ekoloģisko īpašību pastiprināšanu vides stāvokļa uzlabošanai, meža atjaunošanu, kopšanu, tā ražības un kvalitātes paaugstināšanu, meža aizsardzību pret kaitēkļiem, slimībām un citiem bojātājiem, meža apsardzību pret ugunsgrēkiem un meža patvaļīgu izmantošanu, meža apsaimniekošanai nepieciešamo objektu būvi un uzturēšanu.

[3.10] Saskaņā ar Eiropas Komisijas Enerģētikas un transporta ģenerāldirektorāta skaidrojumu par bāzes vietu uzskatāma vieta, kur uzņēmums reģistrēts, proti, uzņēmuma juridiskā adrese. Ja uzņēmumam ir filiāles visā

valsts teritorijā un filiāle ir tā vieta, kur parasti atrodas transports un kur parasti sākas un beidzas pārvadājumi maršruti, tad filiāles atrašanās vieta var tikt uzskatīta par bāzes vietu. No „Lursoft" datu bāzes ir redzams, ka pieteicējai nav reģistrētu filiāļu.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2009.gada 30.novembra spriedumu grozīts pieteicējai piemērotais administratīvais sods, nosakot to Ls 50 apmērā. Spriedumā norādīts turpmāk minētais.

[4.1] Tiesa konstatēja lietā šādus faktiskos apstākļus.

[4.1.1] 2007.gada 7.maijā starp pieteicēju un AS „Virši-A" noslēgts līgums par transportlīdzekļu novietošanu *(lietas 84.lapa)*.

[4.1.2] 2007.gada 15.oktobrī starp pieteicēju un SIA „Sumata" noslēgts līgums par transportlīdzekļu novietošanu *(lietas 82.lapa)*.

[4.1.3] 2007.gada 15.oktobrī pieteicēja izdevusi rīkojumu Nr.3 „Par braukšanas un atpūtas laika uzskaiti" *(lietas 76.lapa)*.

[4.1.4] 2007.gada 15.oktobrī pieteicēja izdevusi rīkojumu Nr.4 „Par kravas kokvedēju bāzes vietām" *(lietas 79.lapa)*.

[4.1.5] 2008.gada 4.februārī pieteicējai uz transportlīdzekli izsniegta licences kartīte sērija KV Nr.379826 *(lietas 48.lapa)*.

[4.1.6] Laika posmā no 2008.gada 24.marta līdz 2008.gada 31.martam *A.D.* pildījis pārskatu par transportlīdzekļa vadītāja darba laiku kalendāra nedēļā *(lietas 49.lapa)*.

[4.1.7] 2008.gada 28.martā noformēta pavadzīme Nr.ACN 107422, kurā kā nosūtītājs norādīta AS „Latvijas valsts meži", saņēmējs – SIA „Rettenmeier Baltic Timber", pārvadātājs – pieteicēja *(lietas 47.lapa)*.

[4.1.8] 2008.gada 28.martā sastādīts kravas pārvadājumu kontroles akts Nr.75153, kurā konstatēts, ka transportlīdzekļa vadītājs nelieto tahogrāfu *(lietas 46.lapa)*.

[4.1.9] 2008.gada 28.martā sastādīts Protokols *(lietas 45.lapa)* par to, ka *A.D.* vadīja SIA „Stiga RM" piederošo transportlīdzekli Scania R480 ar reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/* pa maršrutu Dzērumi - Inčukalns ar zāģbaļķu kravu (kravas pavaddokuments - pavadzīme Nr.ACN 107422).

Tika konstatēts pārkāpums, ka *A.D.* vada transportlīdzekli, nelieto tahogrāfu darba un atpūtas laika uzskaitei. *A.D.* uzrādīja darba un atpūtas laika nedēļas pārskatu, bet nevarēja uzrādīt dokumentālu pamatojumu, kas apliecinātu pārvadājumu atbilstību attiecīgajiem izņēmumiem. Tādējādi pieteicēja pārkāpusi Regulas Nr.561/2006 10.panta 2. un 3.punktu, izdarot administratīvo pārkāpumu, atbildība par kuru paredzēta LAPK 149.^{4}panta divpadsmitajā daļā.

[4.1.10] 2008.gada 2.aprīlī pieteicējai nosūtīts aicinājums uz lietas izskatīšanu, pievienojot tam protokola kopiju *(lietas 56.lapa)*.

[4.1.11] 2008.gada 16.aprīlī atbildētāja saņēma pieteicējas iesniegumu Nr.1-7/178 *(lietas 57.-58.lapa)*, kurā cita starpā lūgts administratīvo lietu izskatīt

bez pieteicējas klātbūtnes.

[4.1.12] 2008.gada 12.maijā pieņemts Sākotnējais lēmums *(lietas 69.lapa)*, kurā konstatēts, ka pieteicēja pārkāpusi Regulas Nr.3821/85 3.panta 1.punktu un 15.panta 2.punktu, par ko paredzēta atbildība LAPK 149.^{4}panta divpadsmitajā daļā. Saskaņā ar LAPK 275.panta pirmās daļas 1.punktu pieteicējai uzlikts naudas sods Ls 700 apmērā.

[4.1.13] 2008.gada 4.jūlijā pieņemts Lēmums *(lietas 90.-96.lapa)*.

[4.2] Saskaņā ar LAPK 149.^{4}panta divpadsmito daļu *(redakcijā, kas bija spēkā pārkāpuma izdarīšanas brīdī)* par norīkojuma došanu lietot transportlīdzekli, neievērojot transportlīdzekļu vadītājiem noteikto darba un atpūtas laika režīmu, vai darba un atpūtas laika režīmu un braukšanas attālumu reglamentējošo noteikumu un ātruma reģistrēšanas kontrolierīces lietošanas noteikumu pārkāpšanu – uzliek naudas sodu (..) juridiskajai personai – no septiņsimt līdz tūkstoš latiem.

Tiesa secināja, ka tai jāpārbauda, vai atbildētāja ir pierādījusi, ka pieteicēja minētajā gadījumā *(veicot zāģbaļķu kravas pārvadāšanu)* ir devusi norīkojumu, kura rezultātā tika izdarīts darba un atpūtas laika režīmu un braukšanas attālumu reglamentējošo noteikumu un ātruma reģistrēšanas kontrolierīces lietošanas noteikumu pārkāpums, proti, vai konkrētajā situācijā pieteicējai vajadzēja izmantot tahogrāfu, vai arī pieteicēja varēja izmantot pārskatu par transportlīdzekļa vadītāja darba laiku kalendāra nedēļā.

[4.3] Saskaņā ar LAPK 243.panta pirmo un otro daļu par pierādījumiem šajā lietā var kalpot sprieduma [4.1.1] – [4.1.11] punktā minētie dokumenti.

[4.4] Tiesa secināja, ka pienākums transportlīdzekļa vadītājam darba un atpūtas laika uzskaiti veikt, izmantojot pārskatu par transportlīdzekļa vadītāja darba laiku kalendāra nedēļā, izriet no pieteicējas 2007.gada 15.oktobrī izdotā rīkojuma Nr.3 „Par braukšanas un atpūtas laika uzskaiti". Tāpēc tiesa secināja, ka tai jāpārbauda, vai konkrētajā gadījumā 2008.gada 28.martā pieteicējai, veicot kravas pārvadājumu, transportlīdzekļa vadītājam darba un atpūtas laika uzskaitei bija jāizmanto tahogrāfs *(kā uzskata atbildētāja)* vai arī varēja izmantot pārskatu par transportlīdzekļa vadītāja darba laiku kalendāra nedēļā *(kā uzskata pieteicēja)*.

[4.5] Tiesa konstatēja, ka prasība uzstādīt un izmantot tahogrāfus izriet no Regulas Nr.3821/85 *(šeit un turpmāk – redakcijā, kas bija spēkā pārkāpuma konstatēšanas laikā)* 3.panta 1.punkta, kas noteic, ka reģistrācijas kontrolierīces uzstāda un izmanto dalībvalstīs reģistrētajos transportlīdzekļos, ko izmanto pasažieru vai kravu autopārvadājumiem, izņemot transportlīdzekļus, kas minēti Regulas Nr.561/2006 3.pantā.

Regulas Nr.3821/85 3.panta 2.punkts paredz, ka dalībvalstis var noteikt, ka šī regula neattiecas uz transportlīdzekļiem, kas minēti Regulas Nr.561/2006 13.panta 1. un 3.punktā. Noteikumu Nr.279 2.punkts noteic, ka Regulu (EK) Nr.561/2006 nepiemēro un papildus regulas (EK) Nr.561/2006 3.pantā

minētajiem izņēmumiem ar transportlīdzekļa vadītāja darba un atpūtas laika uzskaites reģistrācijas kontrolierīci var neaprīkot transportlīdzekļus, ja tiek veikts iekšzemes pārvadājums ar transportlīdzekli, kas minēts regulas (EK) Nr.561/2006 13.panta 1.punkta „a", „b", „c", „d", „g", „h", „i", „j", „k", „l", „m", „n", „o" un „p" apakšpunktā.

Atbilstoši Regulas Nr.561/2006 13.panta 1.punkta „b" apakšpunktam, nodrošinot, ka netiek apdraudēti 1.pantā izklāstītie mērķi, katra dalībvalsts var savā teritorijā vai, ar attiecīgās valsts piekrišanu, citas dalībvalsts teritorijā pieļaut izņēmumus attiecībā uz 5. līdz 9.pantu un piemērot šādus izņēmumus saskaņā ar individuāliem nosacījumiem, izņēmumus attiecinot uz pārvadājumiem ar transportlīdzekļiem, kurus izmanto vai bez transportlīdzekļa vadītāja nomā lauksaimniecības, dārzniecības, mežsaimniecības, zemkopības un zivsaimniecības uzņēmumi, lai preces, kas saistītas ar to komercdarbību, pārvadātu 100 km rādiusā no transportlīdzekļa bāzes vietas, kas ir kā daļa no to komercdarbības.

Pieteicējas ieskatā minētais apstiprina, ka transportlīdzekļa vadītājam nav pienākuma lietot tahogrāfu un pieteicēja galvenokārt pamato savu viedokli ar argumentu, ka SIA „Stiga RM" ir mežsaimniecības uzņēmums, kas veic pilnu mežu apsaimniekošanas pasākumu ciklu, kā arī pārvadā preces, kas saistītas ar to komercdarbību *(konkrētajā gadījumā zāģbaļķus),* nepārsniedzot 100 km attālumu no transportlīdzekļa bāzes vietas.

[4.6] Eiropas Komisijas Enerģētikas un transporta ģenerālās pārvaldes 2009.gada 30.aprīļa un 2009.gada 22.jūnija skaidrojumos par Regulā Nr.561/2006 noteikto izņēmumu piemērošanu *(lietas 105.-112.lapa)* minēts, ka atbrīvojuma nepareiza pielietošana, piemēram, tādos gadījumos, kad šādus izņēmuma transportlīdzekļus izmantoja parastām komerciālā transporta operācijām, ir viennozīmīgi aizliegta. Izņēmums tiek piešķirts tikai attiecībā uz paša mežrūpniecības uzņēmuma uzņēmējdarbību. Līdz ar to jebkuri citi parasti komerciālie koka izstrādājumu pārvadājumi, kas nav cieši saistīti ar paša darbību mežrūpniecībā, šo izņēmumu nevar izmantot. Baļķu pārvadājumi no koka ciršanas vietas uz kokzāģētavu ir komerciālais pārvadājuma pakalpojums, ko sniedz pārvadātājs, kurš pārvadā šādus koka izstrādājumus no viena klienta citam klientam par atlīdzību. Šādu komercpārvadājuma veidu nevar uzskatīt par daļu no paša darbības mežrūpniecībā.

Tā kā lietā ir strīds par tiesību normu tulkojumu, tiesas ieskatā minētie skaidrojumi ir pieļaujami kā pierādīšanas līdzeklis, lai noskaidrotu likumdevēja gribu.

Lai atzītu, ka transportlīdzekļa vadītājs darba un atpūtas laika uzskaites reģistrācijai var neizmantot tahogrāfu, ir jākonstatē visi Regulas Nr.561/2006 13.panta 1.punkta „b" apakšpunktā norādītie obligātie priekšnosacījumi skaidrojumu kontekstā, proti: pieteicēja ir mežsaimniecības uzņēmums; pārvadājamā prece (zāģbaļķi) ir saistīta ar iesniedzējas pašas komercdarbību;

pārvadājums veikts 100 km rādiusā no transportlīdzekļa bāzes vietas.

[4.7] Tiesa no 2008.gada 28.martā noformētās pavadzīmes Nr.ACN 107422 konstatēja, ka pieteicēja konkrētajā gadījumā bijusi kā kokmateriālu *(zāģbaļķu)* pārvadātājs, bet nosūtītājs un saņēmējs bijušas trešās personas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2005.gada 8.februāra noteikumu Nr.120 „Kārtība, kādā izsniedz, anulē vai uz laiku aptur speciālās atļaujas (licences) un licences kartītes komercpārvadājumu veikšanai ar autotransportu" (turpmāk arī - noteikumi Nr.120) 1.punktu noteikumi nosaka kārtību, kādā valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Autotransporta direkcija" (turpmāk arī – institūcija) izsniedz, anulē vai uz laiku aptur speciālo atļauju (licenci) komercpārvadājumu veikšanai ar autotransportu (turpmāk arī – speciālā atļauja (licence)) un licences kartītes autotransporta līdzekļiem. Noteikumu Nr.120 5.punkts noteic, ka institūcija izsniedz speciālo atļauju (licenci) (..) šādu veidu autotransporta komercpārvadājumiem: (..) 5.3. kravas komercpārvadājumiem ar kravas automobiļiem Latvijas teritorijā (..). Tiesa konstatēja, ka pieteicējai saskaņā ar noteikumiem Nr.120 ir izsniegta licences kartīte KV Nr.*379826 (lietas 48.lapa)*.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzina, ka pieteicēja konkrētajā gadījumā ir sniegusi pārvadājuma pakalpojumu, kas ir vērtējams kā komercpārvadājums un ko nevar uzskatīt par daļu no pašas pieteicējas darbības mežsaimniecībā. Attiecīgi tiesa uzskatīja, ka transportlīdzekļa vadītājam bija pienākums lietot tahogrāfu, bet pieteicējas darbībās ir saskatāms Regulas Nr.3821/85 3.panta 1.punkta pārkāpums, par ko ir paredzēta administratīvā atbildība LAPK 149.^{4}panta divpadsmitajā daļā.

[4.8] Tiesa atzina par pamatotu pieteicējas norādīto, ka administratīvā pārkāpuma konstatēšanas un lietas izskatīšanas laikā atbildētājas amatpersonas nav rīkojušās konsekventi un ir pieļāvušas procesuālos pārkāpumus, tomēr, tiesas vērtējumā, lai minētais būtu par pamatu Lēmuma atzīšanai par prettiesisku un atcelšanai, nepieciešams konstatēt, ka procesuālie pārkāpumi bija būtiski, proti, tādi, kas varēja ietekmēt administratīvā procesa galarezultātu pēc būtības.

[4.9] Ievērojot LAPK 248.panta pirmajā daļā, 274.panta pirmajā daļā un otrās daļas 5.punktā minēto, tiesa secināja, ka protokolā norādītajai pārkāpuma būtībai un lietā konstatētajiem apstākļiem ir jāsakrīt ar administratīvā pārkāpuma lietā pieņemtajā lēmumā norādīto pārkāpuma būtību un apstākļiem.

Protokolā norādīts, ka pieteicēja pārkāpusi Regulas Nr.561/2006 10.panta 2. un 3.punktu, tādējādi izdarot administratīvo pārkāpumu, par kuru paredzēta atbildība LAPK 149.^{4}panta divpadsmitajā daļā. Tiesa atzina, ka no Protokola satura nevar viennozīmīgi secināt, ka transportlīdzekļa vadītāja pienākums lietot tahogrāfu izriet no tā, ka tiek veikts komercpārvadājums. Tiesas ieskatā Protokolā bija jānorāda, ka pieteicēja pārkāpusi Regulas Nr.3821/85 3.panta 1.punktu, nevis Regulas Nr.561/2006 10.panta 2. un 3.punktu.

Tiesas vērtējumā Sākotnējā lēmumā un Lēmumā pamatoti ietverta atsauce uz Regulas Nr.3821/85 3.panta 1.punkta pārkāpumu, taču Protokolā

nostiprināto pārkāpuma apstākļu labojums nav atrunāts, kā arī nav precīzi formulēta pārkāpuma būtība, proti, ka LAPK 149.[4]panta divpadsmitajā daļā paredzētā pārkāpuma sastāvs pieteicējas darbībās ir konstatējams tieši tādēļ, ka veikts komercpārvadājums, un nav vērtējams, ka tas būtu saistīts ar paša uzņēmuma darbību mežrūpniecībā.

[4.10] Tiesas ieskatā nav būtiski apstākļi, vai pieteicēja ir vērtējama kā mežsaimniecības uzņēmums, kā arī nav nepieciešams vērtēt vai konkrētais pārvadājums veikts 100 km rādiusā no transportlīdzekļa bāzes vietas.

[4.11] Tiesa noraidīja kā nepamatotu pieteicējas argumentu, ka Lēmums atceļams, jo no Protokola skaidri neizriet Protokola sastādīšanas vieta *(Rīga-Ērgļi 22.km)*. Tiesas izpratnē minētā neprecizitāte neietekmē Lēmumu pēc būtības, jo minētā administratīvā pārkāpuma sastāvs izriet no citiem faktiskiem apstākļiem, nevis no tā, kurā vietā tika sastādīts Protokols. Attiecīgi nav pamata minēto neprecizitāti vērtēt kā būtisku procesuālo pārkāpumu.

[4.12] LAPK 270.panta pirmā daļa nosaka, ka lietas par administratīvajiem pārkāpumiem izskata 30 dienu laikā pēc tam, kad iestāde, kas kompetenta izskatīt lietu, saņēmusi protokolu par administratīvo pārkāpumu un citus lietas materiālus, savukārt, otrā daļa paredz, ka, ja objektīvu iemeslu dēļ šā panta pirmajā daļā noteikto termiņu nav iespējams ievērot, iestāde, kas kompetenta izskatīt administratīvā pārkāpuma lietu, ņemot vērā šā kodeksa 37.pantā paredzēto termiņu administratīvā soda uzlikšanai, var pagarināt šo termiņu, bet ne ilgāk par 30 dienām.

Tiesa konstatēja, ka no lietas materiāliem izriet, ka pieteicējai Protokols tika sastādīts 2008.gada 28.martā, savukārt Sākotnējais lēmums pieņemts 2008.gada 16.maijā, tas ir vairāk nekā 30 dienu laikā no protokola sastādīšanas. Minētais, tiesas vērtējumā norāda, ka atbildētāja ir pārkāpusi LAPK 270.pantā noteikto lietas izskatīšanas termiņu, jo lietā nav dokumentu, kas apliecinātu, ka termiņš tika pagarināts un kādi būtu bijuši minētā termiņa kavējuma iemesli, tomēr, tiesas ieskatā, minētais termiņa kavējums nav uzskatāms par būtisku procesuālu pārkāpumu, jo likumdevējs LAPK 37.panta pirmajā daļā ir paredzējis, ka administratīvo sodu var uzlikt ne vēlāk kā četru mēnešu laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas, (..). Attiecīgi kontekstā ar iepriekš citēto tiesa secināja, lai arī atbildētāja ir izdarījusi procesuālu pārkāpumu, tomēr ņemot vērā, ka likumdevējs ir paredzējis ka administratīvo sodu var uzlikt četru mēnešu laikā *(bet ne vēlāk)* no pārkāpuma izdarīšanas dienas, kā arī apstākli, ka tiesa nesaskata, kādu iemeslu dēļ minētais termiņa kavējums ietekmēja vai varēja ietekmēt administratīvā akta saturu.

[4.13] Pieteicēja norāda, ka Protokols bez tiesiska pamata sastādīts bez pieteicējas klātbūtnes, līdz ar to pārkāpts LAPK 248.[1]pants. Pieteicēja uzskata, ka konkrētajā gadījumā atbildētājai nebija tādu objektīvu apstākļu, kas būtu par attaisnojumu protokola sastādīšanai bez pieteicējas klātbūtnes.

Tiesa konstatēja, ka atbildētāja nav norādījusi uz iemesliem, kāpēc

Protokols tika sastādīts bez pieteicējas pārstāvja klātbūtnes, līdz ar to secināja, ka atbildētāja ir rīkojusies neatbilstoši. Tiesa uzskatīja, ka atbildētāja pārkāpusi LAPK 248.[1]pantā noteikto, jo no lietā esošajiem dokumentiem izriet, ka nebija objektīvu iemeslu, lai Protokols tiktu sastādīts bez pieteicējas pārstāvja klātbūtnes. Tomēr ņemot vērā, ka Protokols nosūtīts pieteicējai pa pastu ierakstītā sūtījumā, kā arī minētais nav traucējis pieteicējai izmantot LAPK 260.pantā noteikts tiesības, tai skaitā sniegt savus paskaidrojumus, kā arī pieteicēja tika informēta par lietas izskatīšanas vietu un laiku, tad tiesa nesaskatīja minētajā gadījumā būtisku procesuālu pārkāpumu.

[4.14] Procesuālo tiesību normu pārkāpums ir jāvērtē atkarībā no tā ietekmes uz galīgo lēmumu, tas ir, jānoskaidro minētā procesuālā pārkāpuma ietekme uz administratīvā akta saturu. Attiecībā uz privātpersonu procesuālais pārkāpums kļūst tiesiski nozīmīgs tikai tad, ja tas ietekmēja vai varēja ietekmēt administratīvā akta saturu (*sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 17.augusta sprieduma lietā Nr.SKA-386 [7] un [8] punktu*).

Tiesa atzina, ka Autotransporta inspekcijas amatpersonu pieļautie procesuālie pārkāpumi nevar tikt atzīti par būtiskiem un tie nevar būt par pamatu pieteicējas atbrīvošanai no administratīvās atbildības. Tiesa secināja, ka ar lietas materiāliem ir pierādīts, ka pieteicēja ir izdarījusi LAPK 149.[4]panta divpadsmitajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu. Tiesa nekonstatēja nevienu no LAPK 239.pantā uzskaitītajiem apstākļiem, kas nepieļauj lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā.

[4.15] Procesuālās ekonomijas dēļ tiesa nevērtēja pārējos sūdzībā minētos iebildumus, jo tie nevar izmainīt tiesas nolēmumu pēc būtības.

[4.16] Tā kā pieteicējai piemērota minimālā sankcija Ls 700, tiesa atzina, ka soda apmērs atbildētājai nebija jāpamato ar apstākļiem, kas ņemami vērā saskaņā ar LAPK 32.panta otro daļu (*pārkāpuma raksturs, mantiskais stāvoklis, atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi*).

[4.17] Vienlaikus tiesa konstatēja, ka 2009.gada 25.februārī ir stājušies spēkā 2009.gada 22.janvāra grozījumi LAPK, ar kuriem izslēgta LAPK 149.[4]panta divpadsmitā daļa, taču atbildība par transportlīdzekļa vadītāja darba un atpūtas laika reģistrēšanas noteikumu pārkāpšanu noteikta LAPK 149.[38]pantā.

Atbilstoši LAPK 149.[38]panta desmitajai daļai par transportlīdzekļa, kas aprīkots ar digitālo tahogrāfu, vadīšanu bez transportlīdzekļa vadītāja digitālā tahogrāfa kartes vai ar cita transportlīdzekļa vadītāja digitālā tahogrāfa karti – uzliek naudas sodu (..) pārvadātājam no Ls 50 līdz Ls 400. Tādējādi tiesa secināja, ka šobrīd pieteicējas izdarītais administratīvais pārkāpums būtu kvalificējams pēc LAPK 149.[38]panta desmitās daļas.

Ar likuma grozījumiem ir pārskatīts arī piemērojamās sankcijas apmērs, samazinot sodu par pieteicējas izdarīto administratīvo pārkāpumu. Saskaņā ar

LAPK 8.panta otro daļu aktiem, kas mīkstina atbildību par administratīvajiem pārkāpumiem vai atbrīvo no tās, ir atpakaļejošs spēks, tas ir, tie attiecas arī uz pārkāpumiem, kas izdarīti pirms šo aktu izdošanas. Tādējādi šobrīd izskatot lietu un nosakot sodu, tiesas pienākums ir ņemt vērā ar grozījumiem noteikto atbildības apmēru. Ievērojot minēto, tiesa atzina par iespējamu piemērot pieteicējai minimālo naudas sodu, kādu paredz LAPK 149.[38]panta desmitā daļa, proti, pieteicējai samazināt naudas sodu no Ls 700 uz Ls 50.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2009.gada 30.novembra spriedumu pieteicēja iesniedza apelācijas sūdzību, kurā norādīts turpmāk minētais.

[5.1] Atbildētāja nav ievērojusi un tiesa ir uzskatījusi par mazsvarīgiem LAPK 248.[1], 249., 270. un 260.panta pārkāpumus, kā arī to, ka atbildētāja Lēmumā ir mainījusi kvalifikāciju, to nepaskaidrojot. Tiesa kā nebūtisku ir vērtējusi atbildētājas pieļautos pārkāpumus attiecībā uz privāttiesību subjekta uzklausīšanas pienākumu.

Tiesa nepamatoti atzinusi atbildētājas pieļautos procesuālos pārkāpumus par nebūtiskiem. Likumdevējs, nosakot kārtību, kādā pieņemami lēmumi administratīvā pārkāpuma lietā un kādā veicama lietvedība, ir noteicis iespēju tikai likuma izpildītājam stingri pieturēties pie likumā noteiktā. Jebkura cita publisko tiesību subjekta darbība ir uzskatāma par būtisku likuma pārkāpumu.

[5.2] Tiesai jāņem vērā, ka iestādes kā procesuālā ziņā spēcīgāka lietas dalībnieka darbībai ir jābūt saskaņā ar likumu. Pretējā gadījumā atkāpes no likumdevēja noteiktās likumu piemērošanas kārtības ir pieļaujamas arī privāttiesību subjektam, kas ir vājāks administratīvā procesa dalībnieks.

[5.3] Tiesa nav ņēmusi vērā to, ka ir būtiska atšķirība starp Regulas Nr.561/2006 10.panta otro un trešo daļu un Regulas Nr.3821/98 3.panta 1.punktu. Tiesa nav vērtējusi, kuru no LAPK 149.[4]panta divpadsmitajā daļā minētajiem tiesiskajiem sastāviem pieteicēja ir pārkāpusi un nav vērtējusi, vai pārkāpums neatbilst panta vienpadsmitajai daļai.

[5.4] Administratīvais process nevar notikt atrauti no APL normām. LAPK ir vecāks normatīvais akts, kurš ir daudz grozīts, kā arī attiecas tikai uz konkrētu administratīvā procesa sadaļu, bet APL ir jaunāks normatīvais akts, tas ir vispārīgāks, salīdzinot ar LAPK un attiecas uz visu administratīvo procesu. LAPK robu aizpildīšanai jāizmanto APL regulējums. Jautājumā par procesuālā termiņa ievērošanu tiesai bija jāpiemēro APL 49.panta ceturtā daļa, jo LAPK tā grozīšanas rezultātā konstatējams robs, un tā aizpildīšanai izmantojams Administratīvā procesa likuma regulējums.

[5.5] Tiesa nevērtēja atbildētājas iepriekšējo rīcību - komersanta kontroli. Atbildētāja veica komersanta pārbaudi, kuras ietvaros tika veikta pieteicējas transportlīdzekļa vadītāju darba un atpūtas laika uzskaites veidlapu pārbaude. Šīs pārbaudes rezultātā pārkāpumi pieteicējas darbībā netika konstatēti. Pārbaudes rezultāti nav atcelti, kas pieteicējai radīja tiesisko paļāvību, ka tās

rīcība ir pareiza. Tiesa nepievērsa pietiekamu vērību faktam, ka līdz 2009.gada pavasarim iestāde neveica nekādu darbību, lai saņemtu skaidrojumus no citām iestādēm konkrētās situācijas vajadzībām.

[5.6] LAPK 149.^{4}panta divpadsmitā daļa ir blanketa norma, t.i., tajā nav norādītas visas administratīvā pārkāpuma sastāva pazīmes, tās ir jāmeklē citos tiesību aktos. Pēc analoģijas piemērojot 2008.gada 16.decembra Satversmes tiesas spriedumu lietā Nr.2008-09-0106, tiesai katrā konkrētā gadījumā ir jāatklāj blanketās normas saturs un tas jāattiecina uz konkrēta pārkāpuma sastāvu. Tiesa nav vērtējusi nedz konkrētās normas saturu, nedz arī attiecinājusi tās saturu uz konkrētās lietas faktisko apstākļu sastāvu.

Tiesai vajadzēja noskaidrot, ka transportlīdzekļa vadītājiem darba un atpūtas laika režīmi ir noteikti regulas Nr.561/2006 5.-9.pantā, bet braukšanas ātruma ierobežojumi – šīs regulas 13.pantā. Tiesai vajadzēja noskaidrot, kādas tiesību normas nosaka ātruma reģistrēšanas kontrolierīces lietošanas noteikumus.

[5.7] LAPK 149.^{4}panta divpadsmitajā daļā ir ietverti divi administratīvā pārkāpuma tiesiskie sastāvi:

1) norīkojuma došana lietot transportlīdzekli, neievērojot transportlīdzekļa vadītājiem noteikto darba un atpūtas laika režīmu;

2) darba un atpūtas laika režīmu un braukšanas attāluma reglamentējošo noteikumu un ātruma reģistrēšanas kontrolierīces lietošanas noteikumu pārkāpums.

Pirmajā gadījumā jākonstatē, vai pieteicēja ir devusi rakstveida vai mutvārdu rīkojumu neievērot transportlīdzekļa vadītājiem noteikto darba un atpūtas laika režīmu. Otrajā gadījumā jākonstatē, vai ir piepildījušies visi trīs nosacījumi, t.i., pieteicēja nav ievērojusi gan darba un atpūtas laika režīmu reglamentējošos noteikumus, gan braukšanas attāluma reglamentējošos noteikumus, gan ātruma reģistrēšanas kontrolierīces lietošanas noteikumus. Tiesa aplami atzinusi, ka rīkojums darbiniekiem lietot pārskatu par transportlīdzekļa vadītāja darba un atpūtas laiku kalendārajā nedēļā, t.i., normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā uzskaitīt darbinieku darba un atpūtas laiku, ir pielīdzināms rīkojumam neievērot darba un atpūtas laika periodus.

Konkrētajā gadījumā vispār nav vērtēts fakts, vai ir bijis darba un atpūtas laika pārkāpums. Lietā nav apstiprinājies, ka pieteicēja būtu likusi saviem darbiniekiem strādāt virsstundas, vai nav ļāvusi pietiekami atpūsties. Pieteicējas darbinieki nav pārkāpuši braukšanas attālumu reglamentējošos noteikumus, kā arī nav pārkāpuši ātruma reģistrēšanas kontrolierīces lietošanas noteikumus.

[5.8] Pieteicējai bija tiesības izmantot Regulas Nr.561/2006 13.panta 1.punkta „b" apakšpunktā paredzēto izņēmumu. Tiesa nepareizi veikusi tiesību normas tiesiskā sastāva attiecināšanu uz faktiskajiem apstākļiem. Lai būtu tiesības izmantot Regulas Nr.561/2006 13.panta 1.punkta „b" apakšpunktā paredzēto izņēmumu, ir jāpiepildās trīs faktoriem:

1) krava jāpārvadā ar transportlīdzekli, kuru izmanto vai bez transportlīdzekļa vadītāja nomā lauksaimniecības, dārzniecības, mežsaimniecības, zemkopības vai zivsaimniecības uzņēmums;
2) precei jābūt saistītai ar uzņēmuma komercdarbību;
3) prece jāpārvadā 100 km rādiusā no transportlīdzekļa bāzes vietas, kas ir kā daļa no komercdarbības.

Lietā nav strīda par to, ka pieteicēja ir mežsaimniecības uzņēmums un lieto transportlīdzekļus. Pieteicējas komercdarbība ir mežsaimniecības darbība visdažādākajās tās izpausmēs – sākot ar mežu atjaunošanu un beidzot ar meža izejvielas – zāģbaļķu – pārdošanu. Lietā nav strīda par to, ka pieteicēja pārvadājumu veikusi 100 km rādiusā no transportlīdzekļa bāzes vietas, kas ir kā daļa no komercdarbības. Pieteicēja konkrētajā gadījumā pārvadāja apaļkokus – mežsaimniecības izejvielu. Šī prece ir tieši saistīta ar pieteicējas komercdarbību, t.i., mežsaimniecību. Jāņem vērā Zemkopības ministrijas 2008.gada 29.aprīļa skaidrojumā Nr.10-6/S-75 minētais.

Normatīvajos aktos nav noteikts, cik ciešai jābūt preces saiknei ar uzņēmumu, nav arī noteikts, ka precei ir jāpieder uzņēmumam, kas to pārvadā. Pieteicēja nenodarbojas ar apaļkoku pārstrādi un attiecīgi nepārvadā jebkādus pārstrādātus kokmateriālus vai jebkādas citas preces.

[5.9] Pieteicējai ir tiesības paļauties uz Regulas Nr.561/2006 tekstu latviešu valodā. Regulas Nr.561/2006 tulkojumu latviešu valodā pieteicēja ir ieguvusi valsts institūciju interneta mājas lapās. Publicētais tulkojums ir veikts Eiropas Savienības institūciju tulkošanas birojā, tādējādi pieteicējas izmantotais normatīvais akts bija vienīgais un pareizais Eiropas Savienības tiesību akta tulkojums. Līdz ar to pieteicējai ir tiesības izpildīt šādā tulkojumā ietvertās prasības un nav pienākuma veikt valodniecisku pētījumu par tulkojuma pareizību un precizitāti. Ir absurdi, ka pieteicēja tiek sodīta par normatīvā akta prasību ievērošanu.

[5.10] Pieteicējas viedoklim identiska Regulas Nr.561/2006 prasību izpratne ir bijusi arī Zemkopības un Satiksmes ministriju darbiniekiem, kuri 2008.gada 3.septembra tikšanās laikā, piedaloties Autotransporta inspekcijas vadītājam un viņa vietniekam, vienojās, ja Latvija nacionālajos tiesību aktos ir noteikusi, ka Regulas Nr.561/2006 13.panta 1.punktā minētais Latvijā ir piemērojams neatkarīgi no darba un atpūtas laika uzskaites metodes (ar kontrolierīci vai pārskatā), šajā punktā noteiktajiem transportlīdzekļu vadītājiem nav jāievēro Regulas Nr.561/2006 6.- 9.punkta normas. Tika panākta vienošanās arī, ka piemērojot izņēmumus attiecībā uz šīs regulas 13.panta 1.punkta „b", „c" apakšpunktā noteikto par mežsaimniecības uzņēmumu cita starpā izprotams arī uzņēmums, kas veic kokmateriālu pārvadāšanu ar kokvedēja transporta kravas automobili, kas aprīkots ar speciālām statnēm kravas noturēšanai un paredzēts kokmateriālu pārvadāšanai.

[5.11] Tiesai bija kritiskāk jāvērtē Eiropas Komisijas Enerģētikas un

transporta ģenerāldirektorāta skaidrojumi, kas ir iegūti tikai 2009.gada 30.aprīlī un 2009.gada jūnijā, t.i., gandrīz gadu pēc lietas izskatīšanas iestādē. Eiropas Komisijas Enerģētikas un transporta ģenerāldirektorātam nav kompetences noteikt, kas katrā valstī ir vai nav uzskatāms par mežsaimniecības uzņēmumu un mežsaimniecības nozari. To nosaka katra dalībvalsts pati. Ģenerāldirektorāta skaidrojumi daudzējādā ziņā ir sniegti ārpus tā kompetences un ir ņemami vērā daļēji.

Tiesai pašai vajadzēja veikt piemērojamo tiesību normu interpretāciju, ņemot vērā Latvijā spēkā esošos normatīvos aktus un kompetento iestāžu sniegtos skaidrojumus, nevis paļauties uz starpnacionālas institūcijas subjektīvo viedokli. Ģenerāldirektorāta skaidrojums nevarēja tikt ņemts vērā, jo nav saprotams, par kādu situāciju konkrēti tas tiek sniegts un vai tas vispār ir attiecināms uz konkrētās lietas apstākļiem.

[5.12] Uz to, kāds ir Latvijas likumdevēja un izpildvaras viedoklis par Regulā Nr.561/2006 minēto izņēmumu piemērošanu Latvijā, norāda Ministru kabineta pieņemtie grozījumi noteikumos Nr.279. Grozījumi precizē, ka, veicot apaļkoku pārvadājumus, Regulas Nr.561/2006 13.panta 1.punkta „b" apakšpunkta izņēmums attiecināms tikai uz apaļkoku pārvadājumiem no to augšanas vietas ar normatīvajos aktos noteiktā kārtībā reģistrētiem, specializētiem transportlīdzekļiem. Tādējādi atzīts, ka par mežsaimniecības darbību tiek atzīts jebkāds apaļkoku pārvadājums Latvijas Republikā, kas veikts ar kravas kokvedēju 100 km rādiusā no bāzes vietas.

[5.13] Tiesai, izskatot lietu, bija jāvērtē situācija plašākā mērogā. Tiesas lēmumiem ir nozīme un sekas Latvijā atsevišķu tiesību normu interpretācijā un piemērošanā. Tiesai bija jāņem vērā, ka Latvijā daudzi uzņēmumi nodarbojas gan ar paša uzņēmuma apaļkoku pārvadājumiem (tajā skaitā arī paša uzņēmuma nocirstiem, gan arī uzņēmuma vajadzībām no trešajām personām iepirktu apaļkoku pārvadājumiem), gan arī ar citiem uzņēmumiem piederošo apaļkoku pārvadāšanu.

Saskaņā ar tiesas spriedumu mazāk kā 50% no pieteicēja pārvadājumiem darba un atpūtas laika uzskaitei jāizmanto tahogrāfs, bet lielākajai daļai ir atļauts izmantot pārskatus par transportlīdzekļu vadītāju darba un atpūtas laiku kalendārajā nedēļā. Pie kam tiesības izmantot izņēmumu pieteicējam var liegt tikai grozījumi regulā. Šāda situācija ir absurda ne tikai no izņēmuma izmantošanas viedokļa, bet arī no pārbaudošās institūcijas funkciju veikšanas viedokļa. Šāda situācija kropļo un padara nelietderīgus abus kontroles mehānismus. Tiesai vajadzēja ņemt vērā arī šo aspektu un izlemt lietu tā, lai spriedums būtu vislabākais gan uzņēmēja interesēm un tiesībām izmantot izņēmumu, gan arī valsts un sabiedriskās kārtības interesēm.

[6] Par apelācijas sūdzību atbildētāja iesniedza paskaidrojumu, kurā norādīts turpmāk minētais.

[6.1] Tiesa pamatoti atbildētājas pieļautos procesuālos pārkāpumus atzinusi par tādiem, kas neietekmē Lēmuma būtību, un pieteicējas norādītie argumenti nevar būt par pamatu Lēmuma atcelšanai.

[6.2] Kā izriet no lietas materiāliem, pieteicējas pārkāpums būtu konstatēts jebkurā gadījumā, jo pārkāpuma esamību apstiprina kontroles laikā uzrādītā pavadzīme, no kuras redzams, ka veikts komercpārvadājums, un pieteicējai bija jāizmanto uzstādītā reģistrācijas kontrolierīce (tahogrāfs).

[6.3] Administratīvā pārkāpuma protokolā precīzi atspoguļoti konstatētie faktiskie apstākļi (netiek izmantots tahogrāfs, vadītājs nevar uzrādīt visas diagrammas). Saskaņā ar LAPK 268.panta pirmās daļas 2.punktu Autotransporta inspekcija, izvērtējot lietas materiālus, bija tiesīga precizēt pārkāptās tiesību normas.

[6.4] Atbildētāja pamatoti sodu noteica pēc LAPK 149.^{4}panta divpadsmitās daļas, jo pieteicēja nepareizi organizē transportlīdzekļu vadītāju darbu un nenodrošina, ka tiek ievēroti Regulas Nr.3821/85 un Regulas Nr.561/2006 nosacījumi. Minētais izriet arī no pieteicējas iesniegtajiem dokumentiem (rīkojumi), proti, pieteicēja dod norīkojumu darba un atpūtas laiku uzskaitīt pārskatā par transportlīdzekļa vadītāja darba laiku kalendārajā nedēļā. Šādu norīkojumu komercpārvadājuma veikšanas gadījumā pieteicēja nebija tiesīga dot.

[6.5] Pieteicējas uzklausīšanas pienākums nav pārkāpts, jo pieteicēja lūdza izskatīt lietu bez tās pārstāvja klātbūtnes un norādīja būtiskākos argumentus, kuru dēļ lietvedība lietā būtu izbeidzama.

[6.6] Protokols sastādīts bez pieteicējas pārstāvja klātbūtnes, jo kontrole tika veikta Rīgas rajonā, uz autoceļa Rīga-Ērgļi (P4), savukārt pieteicējas juridiskā adrese ir Tukumā, līdz ar to nebija iespējama pārstāvja klātbūtne kontroles vietā. Taču Protokola kopija pieteicējai ir nosūtīta ierakstītā sūtījumā un ar tā saturu pieteicēja iepazīstināta.

[6.7] No lietas materiāliem izriet, ka pieteicēja nav izmantojusi tahogrāfu, kaut transportlīdzeklis ar to bija aprīkots. Pārskats par transportlīdzekļa vadītāja darba laiku kalendārajā nedēļā nav uzskatāms par pierādījumu, lai varētu pārbaudīt transportlīdzekļa vadītājam noteikto darba un atpūtas laiku.

[6.8] Transportlīdzekļa vadītājs, veicot kravas pārvadājumu, ir kravas pārvadātāja – juridiskas personas – pārstāvis un pārvadājumu veic sava darba devēja norīkojumā, ko apliecina lietā esošā pavadzīme. Transportlīdzekļa vadītājs paskaidrojumā norāda, ka nav varējis uzrādīt nepieciešamās reģistrācijas diagrammas, jo pakļāvies uzņēmuma prasībām izmantot pārskatu par transportlīdzekļa vadītāja darba laiku kalendārajā nedēļā. Pieteicēja nepareizi organizē transportlīdzekļu vadītāju darbu, nenodrošinot regulu ievērošanu.

[6.9] Nav pamatota pieteicējas norāde uz Satiksmes ministrijas 2008.gada 3.septembra sanāksmes protokolu. Pēc šīs sanāksmes tika saņemti Eiropas Komisijas skaidrojumi par Regulas Nr.561/2006 13.panta 1.punkta „b” un „c”

apakšpunktā noteiktā izņēmuma piemērošanu. Turklāt pēc minētās sanāksmes 2009.gadā ir notikušas vēl vairākas sanāksmes par konkrēto jautājumu un tajās netika panākta vienošanās, ka konkrēto izņēmumu drīkst izmantot arī, veicot iekšzemes kravas komercpārvadājumus. Eiropas Savienības prasības nedrīkst pārkāpt un noteikt papildus atvieglojumus, jo pretējā gadījumā Eiropas Savienība pret valsti ir tiesīga uzsākt pārkāpuma procedūru.

[6.10] Konkrētajā gadījumā atbildētājai nebija tiesību piemērot Regulas Nr.561/2006 13.panta 1.punkta „b" apakšpunktu, jo saskaņā ar lietā esošo 2008.gada 28.marta pavadzīmi Nr.107422 tika veikts iekšzemes kravas komercpārvadājums, kas nav vērtējams kā mežsaimniecības uzņēmuma darbība, bet gan kā transporta pakalpojumus sniedzoša uzņēmuma darbība. Kontroles laikā tika uzrādīta licences kartīte Nr.KV-03500, kas norāda uz to, ka pieteicējas pamatdarbība ir komercdarbība, kas Komerclikuma izpratnē ir saimnieciska darbība, ko veic komersants ar mērķi gūt peļņu.

[6.11] Ņemot vērā pieteicējas šaubas par to, vai atbildētājas rīcība ir tiesiska un pamatota, atbildētāja lūdza Eiropas Komisijas skaidrojumu par Regulas Nr.561/2006 13.panta pirmās daļas „b" apakšpunkta piemērošanu. Saņemtie skaidrojumi apliecina, ka atbildētāja pareizi interpretējusi konkrēto izņēmumu un tās rīcība ir bijusi pamatota.

[7] Tiesas sēdē pieteicēja pārstāve uzturēja apelācijas sūdzību, lūdza pieteikumu apmierināt, kā arī lūdza tiesu uzdot Eiropas Savienības tiesai jautājumu par Regulas Nr.561/2006 13.panta pirmās daļas „b" apakšpunkta interpretāciju.

Atbildētāja pārstāve apelācijas sūdzību neatzina un lūdza pieteikumu noraidīt.

Motīvu daļa

[8] Pārbaudījusi lietas materiālus un noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku pārstāvju paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība nav pamatota.

[9] LAPK 286.[15] panta astotā daļa nosaka, ja tiesnesis, izskatot blakus sūdzību, atzīst, ka pirmās instances tiesas lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tiesnesis par blakus sūdzību pieņemtā lēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas pirmās instances tiesas vai tiesneša nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka pēc analoģijas minētā tiesību norma ir piemērojama, arī izskatot apelācijas sūdzības par pirmās instances

tiesas spriedumiem. Turklāt šādas apgabaltiesas tiesības tieši ir iekļautas APL 307.panta ceturtajā daļā.

Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa ir noskaidrojusi visus būtiskos lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus. Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka Administratīvās rajona tiesas sprieduma daļā ietvertais pamatojums ir pareizs (sk. [4.1], [4.2], [4.4] – [4.10] un [4.12] – [4.16] punktu), līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa pievienojas sprieduma motīviem minētajā daļā, tos neatkārtojot.

Līdz ar to apgabaltiesa nevērtē tos apelācijas sūdzībā minētos argumentus, kuriem vērtējumu jau devusi Administratīvā rajona tiesa un ko Administratīvā apgabaltiesa atzina par pareizu.

[10] Pieteicēja apelācijas sūdzībā norāda, ka tiesa nav pārbaudījusi LAPK 149.^{4}panta divpadsmitā daļas kā blanketas tiesību normas saturu, jo nav noskaidrojusi, kuras tiesību normas nosaka ātruma reģistrēšanas kontrolierīces lietošanas noteikumus.

Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka pārsūdzētajā spriedumā (sk. šā sprieduma [4.5] punktu) ir secināts, ka minētā prasība izriet no Regulas Nr.3821/85 3.panta 1.punkta.

Administratīvā apgabaltiesa norāda, ka saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 29.aprīļa noteikumu Nr.466 „Noteikumi par transportlīdzekļu valsts tehnisko apskati un tehnisko kontroli uz ceļiem" pielikuma „Būtiskās prasības transportlīdzekļu tehniskajam stāvoklim un aprīkojumam un šo prasību novērtēšana" III sadaļā „Transportlīdzekļu klasifikācija" noteikto, pieteicējai piederošais transportlīdzeklis Scania R 480, valsts reģistrācijas Nr.*/reģistrācijas numurs/*, kura pilna masa pārsniedz 12 tonnas, atbilst N_3 kategorijai. Saskaņā ar šā pielikuma I sadaļu „Prasības transportlīdzekļu tehniskajam stāvoklim un aprīkojumam" 106.punktu N_3 kategorijas transportlīdzekļiem jābūt aprīkotiem ar ekspluatācijai derīgu un sertificētu kontrolierīci (tahogrāfu) atbilstoši normatīvajos aktos par transportlīdzekļa aprīkošanu ar vadītāja darba un atpūtas laika, braukšanas attāluma un ātruma reģistrēšanas kontrolierīci noteiktajām prasībām.

Turklāt pieteicēja pirmās instances tiesā neapšaubīja ne to, ka spēkā esošās tiesību normas noteic pienākumu konkrētām prasībām atbilstošiem transportlīdzekļiem lietot šādu kontrolierīci, ne to, ka pieteicējas transportlīdzeklis atbilda šīm prasībām. Lietā pamatā bija strīds par to, vai konkrētais gadījums atbilda normatīvajos aktos paredzētajam izņēmumam, kad tahogrāfu atļauts nelietot.

[11] Apgabaltiesa uzskata, ka Regulas Nr.561/2006 13.panta 1.punkta „b" apakšpunktā paredzētais izņēmums regulas latviešu valodas tekstā ir noformulēts pietiekami skaidri un saprotami. Nav pamatots pieteicējas

viedoklis, ka šajā gadījumā ir tikai jānosaka, kas Latvijā ir vai nav uzskatāms par mežsaimniecības uzņēmumu un tāpēc Eiropas Komisijas Enerģētikas un transporta ģenerāldirektorāta skaidrojums nebūtu ņemams vērā. Šajā gadījumā ir jāvērtē viss regulā noteiktais izņēmums kopumā, nevis tikai jāvērtē, kas uzskatāms par mežsaimniecības uzņēmumu, ko pēc pieteicējas lūguma analizējusi Zemkopības ministrija 2008.gada 29.aprīļa vēstulē Nr.10-6/S-75.

Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka no Satiksmes ministrijas Autosatiksmes departamenta organizētās 2008.gada 3.septembra sanāksmes protokola (lietas 117.-118.lapa) izriet, ka šīs sanāksmes dalībnieki vienojās par to, kā minētā izņēmuma piemērošanā būs izprotams jēdziens „mežsaimniecības uzņēmums". No šī protokola arī izriet, ka izņēmuma piemērošanas gadījumā transportlīdzekļu vadītājiem nav jāievēro Regulas Nr.561/2006 6.- 9.pantā noteiktais neatkarīgi no tā vai tahogrāfs tiek vai netiek izmantots. Taču no šī sanāksmes protokola neizriet, ka izņēmums būtu piemērojams arī attiecībā uz transportlīdzekļiem, kas veic komercpārvadājumus. Tas neizriet arī no noteikumu Nr.279 šobrīd spēkā esošās redakcijas.

No Regulas Nr.561/2006 13.panta 1.punkta „b" apakšpunkta izriet, ka izņēmums attiecas uz transportlīdzekļiem, kurus izmanto mežsaimniecības uzņēmumi, lai pārvadātu preces, kas saistītas ar to komercdarbību. Konkrētajā gadījumā pieteicēja pārvadāja cita komersanta (AS „Latvijas valsts meži") preci (zāģbaļķus), tātad šis pārvadājums nav uzskatāms par pašas pieteicējas komercdarbību mežsaimniecības jomā. Līdz ar to izņēmums uz pieteicēju nebija attiecināms.

Administratīvā apgabaltiesa norāda, ka regulā pieļautais izņēmums visās Eiropas Savienības dalībvalstīs ir jāizprot un jāpiemēro vienādi. Līdz ar to apstāklis, ka ģenerāldirektorāta skaidrojumi iegūti pēc lietas izskatīšanas iestādē, nenozīmē, ka tie nebūtu izmantojami šajā lietā. Apgabaltiesa uzskata, ka no minētajiem skaidrojumiem izriet, ka iestāde konkrētajā gadījumā regulā noteikto izņēmuma būtību bija izpratusi pareizi un pamatoti šo izņēmumu nepiemēroja attiecībā uz pieteicēju. Līdz ar to pieteicējai nav radītas nepamatotas priekšrocības salīdzinājumā ar citu Eiropas Savienības dalībvalstu komersantiem, kas atrodas līdzīgos apstākļos. Tā kā apgabaltiesai nerodas šaubas par minētā izņēmuma piemērošanas nosacījumiem, tiesa uzskata, ka nav nepieciešams vērsties Eiropas Savienības tiesā ar jautājumu par Regulas Nr.561/2006 13.panta 1.punkta „b" apakšpunktā paredzētā izņēmuma interpretāciju.

[12] Pieteicēja norāda, ka 2007.gada 1.novembrī tika veikta pārbaude, tajā konstatēts, ka tahogrāfi netiek darbināti, bet pārkāpums netika konstatēts. Tas pieteicējai radīja tiesisko paļāvību, ka arī turpmāk darba un atpūtas laika uzskaitē tahogrāfu var neizmantot.

Administratīvā apgabaltiesa šim viedoklim nepiekrīt. Tas, ka iestāde

pieteicēju 2007.gadā nesodīja, nenozīmē, ka turpmāk pieteicējai nebija pienākums ievērot normatīvo aktu prasības un pieteicēja vairs nevarēja tikt sodīta. Apgabaltiesa uzskata, ka iestādei bija jāievēro tiesiskuma princips un, konstatējot izdarīto pārkāpumu, pieteicējs bija sodāms tāpat kā jebkuras citas personas izdarīts līdzīgs pārkāpums.

[13] Apgabaltiesa uzskata par nepamatotu pieteicējas argumentu, ka pieteicējas izdarītais pārkāpums atbilda LAPK 149.^{4}panta vienpadsmitajai, nevis divpadsmitajai daļai.

LAPK 149.^{4}panta vienpadsmitā daļa paredzēja atbildību par transportlīdzekļu vadītājiem noteiktā darba un atpūtas laika režīma neievērošanu vai par transportlīdzekļu vadītājiem noteiktā darba un atpūtas laika režīmu un braukšanas attālumu reglamentējošo noteikumu un ātruma reģistrēšanas kontrolierīces lietošanas noteikumu pārkāpšanu, par šo pārkāpumu bija paredzēts sodīt gan transportlīdzekļa vadītāju (naudas sods Ls 50 – Ls 100), gan juridisku personu (naudas sods Ls 400 – Ls 500). Savukārt LAPK 149.^{4}panta divpadsmitā daļa paredzēja atbildību par norīkojuma došanu lietot transportlīdzekli, neievērojot transportlīdzekļu vadītājiem noteikto darba un atpūtas laika režīmu, vai darba un atpūtas laika režīmu un braukšanas attālumu reglamentējošo noteikumu un ātruma reģistrēšanas kontrolierīces lietošanas noteikumu pārkāpšanu. Par šo pārkāpumu bija paredzēts sodīt transportlīdzekļa vadītāju (naudas sods Ls 50 - Ls 100) un juridisko personu (naudas sods Ls 400 – Ls 500).

Tiesas ieskatā pieteicēja LAPK 149.^{4}panta vienpadsmito un divpadsmito daļu ir tulkojusi tikai gramatiski, tāpēc nonākusi pie kļūdaina secinājuma, ka pieteicējas pārkāpums atbilda panta vienpadsmitajai daļai. Apgabaltiesas ieskatā sistēmiski tulkojot minētās tiesību normas, pēc panta divpadsmitās daļas juridiskā persona bija sodāma gadījumos, kad tika pārkāpts darba un atpūtas laika režīms vai kontrolierīces lietošanas noteikumi, ja tas noticis saskaņā ar attiecīgu norīkojumu, kas ir tīšs pārkāpums, un šādā gadījumā juridiskai personai piemērojamā soda sankcija bija bargāka. Savukārt, ja pārkāpums tika izdarīts bez attiecīga norīkojuma, juridiska persona bija sodāma pēc panta vienpadsmitās daļas, kas attiecīgi paredzēja vieglāku sodu.

Konkrētajā gadījumā pieteicēja tika sodīta tāpēc, ka tā bija devusi rīkojumu transportlīdzekļa vadītājam neveikt darba un atpūtas laika uzskaiti atbilstoši normatīvo aktu prasībām, proti, nelietojot tahogrāfu. Šāds pārkāpums atbilst LAPK 149.^{4}panta divpadsmitās daļas dispozīcijai. Līdz ar to nav pamatoti pieteicējas iebildumi par nepareizu pārkāpuma kvalifikāciju.

Pieteicēja nav sodīta par darba un atpūtas laika režīma vai par braukšanas ātruma ierobežojumu pārkāpšanu, jo šāds pārkāpums netika konstatēts. Līdz ar to tiesai nebija pienākuma noskaidrot, kuras tiesību normas transportlīdzekļu vadītājiem noteic darba un atpūtas laika režīmu un kuras normas noteic

braukšanas ātruma ierobežojumus.

[14] Attiecībā uz pieteicējas norādītajiem procesuālajiem pārkāpumiem apgabaltiesa konstatē, ka šie iebildumi ir pamatoti tikai daļēji.

[14.1] No administratīvā pārkāpuma protokola izriet, ka tajā pietiekami skaidri ir norādīta pārkāpuma konstatēšanas un protokola sastādīšanas vieta, proti „Rīga - Ērgļi 22.km.". Apgabaltiesa secina, ka no minētā ieraksta ir saprotams, ka pārkāpums konstatēts autoceļa Rīga – Ērgļi 22.kilometrā. Līdz ar to procesuāls pārkāpums nav konstatējams.

[14.2] Attiecībā uz pieteicējas iebildumiem par pieteicējas neinformēšanu par lietas izskatīšanu apgabaltiesa konstatē, ka pieteicēja bija informēta par lietas izskatīšanu 2008.gada 16.aprīlī (lietas 56.lapa). 2008.gada 16.aprīlī pieteicējas pārstāvis vērsās Autotransporta inspekcijā ar iesniegumu (lietas 57.-58.lapa)., kurā lūdza lietu izskatīt bez pieteicējas pārstāvja klātbūtnes, kā arī norādīja savus paskaidrojumus un iebildumus. Sākotnējais lēmums tika pieņemts 2008.gada 12.maijā.

Apgabaltiesa atzīst par procesuālu pārkāpumu to, ka inspekcija nepaziņoja pieteicējai lēmumu atlikt lietas izskatīšanu un nepaziņoja jauno lietas izskatīšanas datumu. Tomēr minētais pārkāpums nav ietekmējis lietas izskatīšanas rezultātu, jo personas tiesības piedalīties lietas izskatīšanā ir paredzētas, lai nodrošinātu personas uzklausīšanas principa ievērošanu. Apgabaltiesa atzīst, ka nepaziņošana par lietas izskatīšanu 2008.gada 12.maijā nav būtiski ietekmējusi pieteicējas tiesības, kas tai izriet no uzklausīšanas principa, jo pieteicēja savu viedokli par izskatāmo jautājumu bija izteikusi rakstveidā, bet pēc sākotnējā lēmuma pieņemšanas arī apstrīdēšanas iesniegumā. Turklāt, ņemot vērā, ka pieteicēja 2008.gada 16.aprīļa iesniegumā lūdzot izskatīt lietu bez pārstāvja klātbūtnes, nenorādīja uz apstākļiem, ka pārstāvis nevarēs piedalīties lietas izskatīšanā šajā datumā, kā arī nelūdza atlikt lietas izskatīšanu, secināms, ka atbildētājam bija pamats uzskatīt, ka pieteicēja vispār nevēlas izmantot savas tiesības piedalīties lietas izskatīšanā.

[15] Administratīvās apgabaltiesa uzskata par nepamatotu pieteicējas argumentu, ka ikviens iestādes procesuāls pārkāpums ir pamats pieņemtā lēmuma atcelšanai. Kā pamatoti norādījusi pirmās instances tiesa, procesuāls pārkāpums var būt pamats iestādes lēmuma atcelšanai tikai tādā gadījumā, ja tas ir būtisks, proti, tas ir ietekmējis vai varēja ietekmēt lietas izskatīšanas rezultātu. Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka konkrētajā lietā tas nav konstatējams.

Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka pieteicēja šajā gadījumā nepamatoti atsaucas uz APL 49.panta ceturtajā daļā ietverto regulējumu, saskaņā ar kuru pēc nelabvēlīgas procesuālās darbības izpildes termiņa beigām iestādei vairs nav tiesību šo darbību veikt, ja vien iestādes pieļautajam termiņa nokavējumam nav pienācīga pamatojuma. Termiņu administratīvā pārkāpuma

lietas izskatīšanai noteic speciālā tiesību norma - LAPK 270.pants, kā arī LAPK 37.pants, tāpēc APL 49.pantā ietvertais regulējums konkrētajā gadījumā nav piemērojams.

[16] 2009.gada 25.februārī stājās spēkā 2009.gada 22.janvāra grozījumi LAPK, ar kuriem izslēgta LAPK 149.^{4}panta divpadsmitā daļa un atbildība par transportlīdzekļu vadītāja darba un atpūtas laika reģistrēšanas noteikumu pārkāpšanu noteikta LAPK 149.^{38}pantā. Saskaņā ar LAPK 149.^{38}panta trīspadsmito daļu par transportlīdzekļa vadītāja darba un atpūtas laika reģistrācijas kontrolierīces vai ātruma ierobežošanas ierīces lietošanas noteikumu pārkāpšanu, kas konstatēta kontroles laikā uzņēmumā, pārvadātājam uzliek naudas sodu Ls 100 līdz Ls 1000 apmērā. Savukārt LAPK 149.^{38}panta desmitā daļa paredz administratīvo atbildību par transportlīdzekļa, kas aprīkots ar digitālo tahogrāfu, vadīšanu bez transportlīdzekļa vadītāja digitālā tahogrāfa kartes vai ar cita transportlīdzekļa vadītāja digitālā tahogrāfa karti.

Administratīvā pārkāpuma protokolā konstatēts, ka *A.D.* nelieto darba un atpūtas laika reģistrācijas kartes (tahogrammas). No minētā izriet, ka pārbaudes brīdī pieteicēja transportlīdzeklis bija aprīkots ar analogo, nevis digitālo tahometru. Līdz ar to pieteicējas izdarītais pārkāpums atbilst spēkā esošās LAPK 149.^{38}panta trīspadsmitās daļas tiesiskajam sastāvam, nevis desmitās daļas sastāvam, kā to konstatējusi pirmās instances tiesa.

Šajā tiesību normā iekļautais nosacījums „kas konstatēta kontroles laikā uzņēmumā" ir procesuāla tiesību norma. Tā noteic kontroles vietu, bet nepadara iepriekš veiktu pārbaudi uz autoceļa par prettiesisku, ja pārbaude norisinājusies atbilstoši šīs darbības veikšanas laikā noteiktajai procesuālajai kārtībai. Procesuālām tiesību normām nav atpakaļejoša spēka un tās piemērojamas no to spēkā stāšanās brīža. Apstāklis, ka šobrīd attiecīgu pārkāpumu likumdevējs ir paredzējis konstatēt tikai kontroles laikā uzņēmumā, neatbrīvo iesniedzēju no administratīvās atbildības par izdarīto pārkāpumu, kurš tiesiski tika konstatēts, pirms šāda kārtība stājās spēkā.

Līdz ar to secināms, ka pieteicējai bija piemērojams naudas sods ne mazāks par tagadējo LAPK 149.28 panta desmitajā daļā noteikto sankcijas minimālo robežu - Ls 100. Tomēr, tā kā grozot sodu par administratīvo pārkāpumu apgabaltiesai ir jāievēro aizliegums pasliktināt tās personas stāvokli, kura pati pārsūdzējusi zemākas institūcijas lēmumu (*reformatio in peius* princips), kas iekļauts LAPK 289.^{11} panta trešajā daļā. Šī tiesību norma noteic, ka apelācijas instances tiesa var pieņemt personai nelabvēlīgāku spriedumu tikai tad, ja lieta tiek izskatīta pēc prokurora protesta vai cietušā sūdzības. Tādējādi iesniedzējai par izdarīto pārkāpumu nosakāms Ls 50 naudas sods – pirmās instances tiesas noteiktajā apmērā.

[17] Ņemot vērā iepriekš minēto, apgabaltiesa secina, ka pirmās instances

tiesas spriedums ir daļēji pamatots.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307.pantu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.[11] panta otrās daļas 1.punktu, 286.[14]pantu un 285.[15] panta astoto daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

grozīt sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Stiga RM" ar Autotransporta inspekcijas vadītāja vietnieka 2008.gada 4.jūlija lēmumu Nr.274 noteikto naudas sodu. Noteikt sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Stiga RM" naudas sodu Ls 50 (piecdesmit lati) par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[4] panta divpadsmitajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu.

Spriedums nav pārsūdzams, un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja *(paraksts)* I.Amona

Tiesneses *(paraksts)* Z.Kupce

(paraksts) S.Zakrevska

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese I.Amona
Rīgā, 2010.gada 6.decembrī